

ОСНОВНІ ЗАСАДИ ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Шаршун Н.В., студент ННІПП НАВС

Науковий керівник: к.юш., доцент, професор кафедри господарсько- правових дисциплін
ННІПП НАВС Гелич Ю.О.

Учасники господарських відносин несуть господарсько -правову відповідальність за правопорушення у сфері господарювання шляхом застосування до правопорушників господарських санкцій на підставах і в порядку, визначених Господарським кодексом України, іншими законами та договорами.

Господарська-правова відповідальність займає особливо важливе місце у господарсько-правових відносинах, оскільки відповідальність це комплексний правовий інститут, який має свій особливий предмет регулювання - правопорушення у сфері господарювання.

Основні питання щодо відповідальності за правопорушення у сфері господарювання регулюються розділом V Господарського кодексу України.

Господарське правопорушення - це протиправна дія або бездіяльність суб'єкта господарських відносин, яка не відповідає вимогам норм господарського права, не узгоджується з юридичними обов'язками зазначеного суб'єкта, порушує суб'єктивні права іншого учасника відносин або третіх осіб. Господарські правопорушення можна класифікувати за видами і систематизувати їх групи за певними критеріями.

Господарсько-правовій відповідальності притаманні як загальні (властиві будь-якій юридичній відповідальності), так і спеціальні функції (характерні переважно для господарсько-правової відповідальності). До категорії перших належать попереджувально - стимулююча, штрафна (функція покарання за правопорушення), до категорії других - компенсаційно-відновлювальна, інформаційна, сигналізаційна.

Види господарсько-правової відповідальності розрізняють залежно від видів господарських правопорушень і санкцій, встановлених за ці правопорушення. За цим критерієм у теорії господарського права розрізняють:

відшкодування збитків; штрафні санкції; оперативно - господарські санкції; конфіскація; господарсько-адміністративні штрафи; планово - госпрозрахункові (оціночні) санкції; господарсько - організаційні санкції. Відшкодування збитків - це відновлення майнового стану суб'єкта господарського права за рахунок іншого суб'єкта - правопорушника

Господарський кодекс України розуміє під штрафними санкціями господарські санкції у вигляді грошової суми (неустойка, штраф, пеня), яку учасник господарських відносин зобов'язаний сплатити у разі порушення ним правил здійснення господарської діяльності, невиконання або неналежного виконання господарського зобов'язання.

Особливості застосування адміністративно-господарських санкцій впливає із змісту ст. 238 Господарського кодексу України.

На нашу думку, актуальність дослідження зумовлена широким застосуванням даного інституту в сучасному господарському обороті, новими підходами до його законодавчого регулювання; важливість теми продиктована також сучасними умовами і тенденціями розвитку життя суспільства.